

Evangelisatie als taak voor de gemeente

1. Bijbelse onderbouwing

Vlak voor Zijn hemelvaart heeft Christus aan Zijn discipelen een opdracht gegeven. Alle evangelisten hebben hiervan een verslag geschreven. Lukas heeft het zelfs herhaald aan het begin van Handelingen. De Heilige Geest heeft het nodig gevonden om deze opdracht zo sterk te benadrukken. Het zendingsbevel van de Heere Jezus luidt *'Gaat dan heen, onderwijst al de volken'* (Matth. 28 : 19). Daarbij werd echter Jeruzalem – de stad waar Gods verbondsvolk de Christus der Schriften verworpen had door Hem in de handen van de onrechtvaardigen over te geven - niet vergeten. In Lukas 24 : 47 en Handelingen 1 : 8 lezen we hoe de verkondiging juist begint in Jeruzalem, en van dááruit de gehele wereld moet ingaan. Dat is ook de lijn van het Oude Testament: allereerst richt de Heere Zich in de verkondiging van Zijn Woord tot Zijn volk, dat zij tot de Heere zouden terugkeren (Jer. 3 : 22). Het Evangelie begint dus ook hier bij de Jood en daarna de Griek. In dat licht willen wij ook onze roeping voor Nederland plaatsen, wat van oudsher toch duidelijk onder Gods verbond gekomen is, hoewel het daar nu steeds meer van vervreemd.

De Heere Jezus verbindt de zaligheid aan de roeping door het Woord. Tot dat werk is de Kerk geroepen. Bij de apostel Johannes vinden we het zendingsbevel op een geheel eigen wijze terug. Hij verhaalt hoe de Heere Jezus aan Zijn discipelen verschijnt en tegen hen zegt: *'Vrede zij ulieden, gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden'* (Joh. 20 : 21). De zending van de apostelen wordt hier verbonden aan de zending van Jezus Zelf. Hij is de Gezondene van de Vader. Hij is gehoorzaam geweest en gekomen op het bevel van Zijn Vader om verlorenen te zoeken en te zaligen.

Alle zendings- en evangelisatiewerk is verankerd in de zending van Christus. Dezelfde God, die Zijn Zoon in de wereld gezonden heeft, zendt ook boodschappers van het evangelie van Zijn Zoon de wereld in om daar de tijding van het evangelie te brengen.

Diepste motivatie

De diepste motivatie van het evangelisatiewerk is de innerlijke barmhartigheid van God. Hij is bewogen met zondaren. Hij is in Zichzelf bewogen (Lukas 1 : 78). God heeft Zichzelf bewogen om de Zaligmaker der wereld te zenden. Het bevel om de wereld in te gaan komt ook bij de Heere vandaan. Vanuit die zending door de Vader zendt Jezus Zijn discipelen. U kunt dat lezen in Johannes 20. Na Zijn opstanding verschijnt Jezus aan de tien discipelen. Het is die keer dat Thomas er niet bij is. En Hij zegt daar tegen hen: *'Vrede zij ulieden, Zoals Mij de Vader gezonden heeft, zendt ik ook U.'* En daarna blaast Hij op de discipelen en zegt: *'Ontvangt de Heilige Geest.'*

Opdracht van Jezus

Alle vier de Evangeliën maken er melding van dat de discipelen de opdracht krijgen het Evangelie te gaan verkondigen.

Mattheüs 28 : 19 *'Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.'*

Markus 16 : 15, 16 *'En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen. Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.'*

Lukas 24 : 47, 48 *'En in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden, onder alle volken, beginnende van Jeruzalem. En gij zijt getuigen van deze dingen.'*

Johannes 20 : 21 *'Jezus dan zeide wederom tot hen: Vrede zij ulieden, gelijkterwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden. En als Hij dit gezegd had, blies Hij op hen, en zeide tot hen: Ontvangt den Heiligen Geest.'*

Dit geldt niet alleen de discipelen, ambtsdragers, dominees, zendelingen of evangelisten. De christelijke gemeente is geroepen naar het woord van Paulus om onstraffelijk te zijn in het midden van een krom en verdraaid geslacht onder welke gij schijnt als lichten in de wereld:

Filippenzen 2 : 15, 16 *'Opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld; Voorhoudende het woord des levens, mij tot een roem tegen den dag van Christus, dat ik niet tevergeefs heb gelopen, noch tevergeefs gearbeid.'*

Een ieder die aan Christus verbonden is heeft de opdracht om Zijn Naam te belijden voor de mensen:

Mattheüs 10 : 32 *'Een iegelijk dan, die Mij belijden zal voor de mensen, dien zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is. Maar zo wie Mij verloochend zal hebben voor de mensen, dien zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.'*

In het Nieuwe Testament zien we ook dat gemeenten groeiden door het getuigenis van hen die tot het geloof in de Heere Jezus Christus gekomen zijn. Denkt u bijvoorbeeld aan de gemeente van Filippi waar Paulus de stad moest verlaten na de bekering van Lydia en de stokbewaarder met zijn huis. Toch schrijft Paulus nog geen twee jaar later een brief aan de gemeente te Filippi.

Het bovenstaande in ogenschouw nemende kunnen we niet anders concluderen dan dat de gemeente geroepen is het evangelisatiewerk ter hand te nemen. Het belangrijkste motief is dat we gehoorzaam dienen te zijn aan het bevel van Christus, gegeven aan Zijn Kerk. Vervolgens is het belangrijk vanwege de geestelijke nood waarin zo velen verkeren, omdat ze Christus niet kennen. Het is een voorrecht om te mogen evangeliseren. Er is geen zaliger boodschap om bekend te maken dan dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken (Lukas 2 : 17, 1 Tim. 1 : 15).

2. Gegevens uit de kerkorde

Ook de kerkorde van onze kerk zegt het e.e.a. over evangelisatie, over apostolaat. Die term apostolaat duidt op de roeping van de kerk om met de apostolische boodschap, met het Evangelie van het Koninkrijk van God, in de wereld te staan.

Die kerkorde hecht veel belang aan het apostolaat. Het artikel over het Apostolaat werd in 1951 zelfs voor het artikel over het belijden geplaatst.

Artikel VIII bestaat uit een 4-tal leden. Het eerste lid beschrijft de apostolische opdracht van de kerk:

VIII Van het apostolaat der Kerk

1. Als Christus-belijdende geloofsgemeenschap gesteld in de wereld om Gods beloften en geboden voor alle mensen en machten te betuigen, vervult de Kerk, delend in de aan Israël geschonken verwachting van het Koninkrijk Gods haar apostolische opdracht in het bijzonder
 - in haar gesprek met Israël;
 - door het werk der zending;
 - door de verbreiding van het Evangelie en de voortdurende arbeid aan de kerstening van het volksleven in de zin der Reformatie.

In lid 2 en 3 worden de eerste twee punten uitgewerkt, dus de apostolische opdracht met betrekking tot Israël en zending. Dit valt buiten het kader van deze notitie en wordt daarom buiten beschouwing gelaten.

In lid 4 wordt de verbreiding van het evangelie uitwerkt:

4. De Kerk richt zich in de verbreiding van het Evangelie tot hen, die daarvan zijn vervreemd, om hen terug te brengen tot de gemeenschap met Christus en Zijn Kerk, blijft in al haar geledingen strijden voor het reformatorisch karakter van staat en volk en wendt zich, in de verwachting van het Koninkrijk Gods, in de arbeid der kerstening tot overheid en volk, om het leven naar Gods beloften en geboden te richten.

In de ordinanties wordt vervolgens geregeld hoe daar binnen de kerk invulling aan wordt gegeven. De belangrijkste geven we hieronder weer:

III De verbreiding van het evangelie tot allen die vreemd zijn aan of vervreemd zijn van het Evangelie.

Artikel 14. De organen voor de arbeid ter verbreiding van het Evangelie

1. De gemeente is, evenals elk harer leden, in leven en werken geroepen tot verbreiding van het Evangelie in eigen omgeving.
2. Het initiatief, de voortdurende zorg en de verantwoordelijkheid voor de arbeid der gemeente ter verbreiding van het Evangelie berusten bij de kerkenraad.

Artikel 15. De evangelisatiearbeid van de gemeente

1. De gemeente is, evenals elk van haar leden, in leven en werken geroepen tot verbreiding van het Evangelie in eigen omgeving.
2. De arbeid van de kerkenraad in pastoraat en diaconaat, ieder voor zich en tezamen, is mede gericht op de in lid 1 genoemde roeping van de gemeente.
3. De kerkenraden zien in de arbeid ter verbreiding van het Evangelie een wezenlijk deel van hun ambtelijke arbeid. Zij richten daarbij hun aandacht onder andere op de verantwoordelijkheid van de kerk ten aanzien van schoolcatechese, jeugdwerk en maatschappelijke vraagstukken.
4. Door de kerkenraad kan voor deze arbeid een plaatselijke evangelisatiecommissie gevormd worden, waarin naast ten minste één ambtsdrager gemeenteleden zitting hebben.

3. Conclusies

Uit het bovenstaande zijn een tweetal conclusies te trekken:

1. Evangelisatie is een taak van de gemeente als geheel en van ieder lid afzonderlijk.
2. Het is aan de kerkenraad om initiatieven tot evangelisatie te nemen, binnen de gemeente de bezinning op gang te brengen, de gemeente toe te rusten, en verantwoordelijkheid te dragen voor het geheel.

In veel gemeenten vindt op dit moment nog geen evangelisatiewerk plaats. Als we kijken naar wat in het Nieuwe Testament geschreven is over de eerste christengemeenten kunnen we de conclusie trekken dat deze gemeenten niet gegroeid zijn door allerlei acties maar door de persoonlijke contacten tussen mensen. Christenen die leven als levende brieven van Christus. Ook in onze tijd blijkt dit veruit het beste evangelisatiemiddel.

Veel gemeenteleden zitten met vragen rond evangelisatie. Vaak in de eerste plaats vragen rond de toe-eigening van het heil maar als de zekerheid van het geloof er wel is vraagt men zich af hoe men kan evangeliseren. Mensen kijken op tegen evangelisten en predikanten en denken zelf over onvoldoende kennis te beschikken om anderen in aanraking te brengen met het evangelie. Daarnaast mist men de vrijmoedigheid en wacht tot die gegeven wordt.

Belang van bezinning

Het is van belang binnen de gemeente de bezinning op evangelisatie op gang te brengen. Dit kan gebeuren middels een gemeenteavond, maar ook in de kerkbode, op verenigingen en in de prediking wanneer dit vanuit de tekst aan de orde kan komen. De bijbelse opdracht voor evangelisatie kan uiteen gezet worden. Er kan geschetst worden dat evangelisatie allereerst betekent: 'vriendjes maken'. Binnen die relaties (familie, vrienden, burens, collega's enz.) kan op geschikte momenten op eenvoudige wijze het evangelie worden uitgedragen, kan men getuige zijn van Jezus.

U kunt bespreken wat vrijmoedigheid is (Mattheüs 16 : 24) en aan de hand van voorbeelden kunnen wat mogelijkheden worden aangereikt.

Wel of geen evangelisatiecommissie oprichten

In een aantal gemeenten is een evangelisatiecommissie actief. In andere is deze er niet. De kerkorde biedt de mogelijkheid een commissie in te stellen maar verplicht dit niet. Een dergelijke commissie is altijd een kerkenraadscommissie en de kerkorde schrijft voor dat in deze commissie tenminste drie ambtsdragers zitting hebben. De ervaring leert dat aan dit voorgeschreven aantal (bijna) nooit wordt voldaan. Hiermee wordt teveel verantwoordelijkheid bij de commissie gelegd. Het gevaar is niet denkbeeldig dat een evangelisatiecommissie allerlei activiteiten ontplooit terwijl de bezinning in de gemeente achterwege blijft en de gemeente als geheel niet betrokken is. In het verleden is het regelmatig gebeurd dat wanneer na verloop van tijd blijkt dat de acties niets of niet genoeg opleveren de commissie de kerkenraad verwijt dat de gemeente niet openstaat, niet modern genoeg is enz. Daarom is het van belang dat de kerkenraad zelf de initiatieven tot evangelisatie neemt, binnen de gemeente de bezinning op gang brengt, de gemeente toerust, en verantwoordelijkheid draagt voor het geheel. De kerkenraad wordt als het ware zelf evangelisatiecommissie en draagt zo volledig haar derde kerkordelijke taak (apostolaat), naast pastoraat en catechese.

Bewustwording

Veel gemeenteleden zijn zich niet bewust van de opdracht tot evangelisatie. Zij leven in de veronderstelling dat dit de taak is van de ambtsdragers. De eerste stap om te komen tot evangelisatiewerk is daarom de bewustwording van de gemeente. De Commissie Evangelisatie heeft een presentatie en is bereid deze op een gemeenteavond te houden om een eerste aanzet hiertoe te geven. In deze presentatie worden de bovengeschetste lijnen weergegeven en wordt e.e.a. geplaatst in het leven van alle dag.

4. Vervolg

De kerkenraad zal moeten beslissen op welke terreinen zij zich wil richten. Er zijn verschillende mogelijkheden maar de situatie zal per plaats verschillen.

a. Kinderevangelisatie

Voor gemeenteleden is de drempel voor kinderevangelisatie veel lager dan voor evangelisatie onder volwassenen. Daarnaast is bekend dat de Heere vaak werkt in jonge harten en een kind wat tot geloof en bekering komt heeft menselijker wijze gesproken nog een heel leven voor zich om de Heere te dienen. Bij kinderevangelisatie kunt u denken aan thuisclubs. Deze zijn eenvoudig op te starten rond Kerst en Pasen in de huiskamer bij iemand thuis. Wanneer iemand bereid is zijn of haar huis open te stellen kunnen enkele andere gemeenteleden helpen de club op te zetten. Deze clubs kunnen uitgroeien tot een maandelijkse of zelfs wekelijkse club.

Niet iedereen hoeft over de gaven te beschikken om kinderen het evangelie te kunnen vertellen. Zo is er bijvoorbeeld iemand nodig om limonade in te schenken. Een groep van vier of vijf mensen kan de club voorbereiden. Via de CE zijn materialen verkrijgbaar en kan een training worden verzorgd zodat de club ook inderdaad zal dienen om het evangelie door te geven. Het entertainen van kinderen maakt hier geen onderdeel vanuit. Daar is de wereld veel beter in. In de zomer zijn de zogenaamde buitenclubs een goede optie. Kleinschalig van opzet. In een kinderrijke straat of tussen een paar flatgebouwen. Op een gazon wordt een partytentje geplaatst en kinderen worden uitgenodigd voor de club. Door de openheid en transparantie die zo ontstaat, blijkt dit ook mogelijkheden te bieden voor contacten in de buurt. Voor deze clubs wordt dezelfde methode gebruikt als voor de thuisclubs.

b. Evangelisatie onder allochtonen

Wanneer in de omgeving een AZC aanwezig is of veel allochtonen wonen, is dit een goede mogelijkheid. Op de AZC's mag niet geëvangeliseerd worden maar u kunt de mensen uitnodigen voor bv een spelletjesavond. Ook het aanbieden van een taal cursus behoort tot de mogelijkheden. De ervaring leert dat onder allochtonen er een enorme behoefte is aan contact. Binnen deze contacten ontstaat als vanzelf de ruimte om te spreken over het evangelie. De werkgroep allochtonen van de CE stelt haar ervaring graag ter beschikking.

c. Bijbelverspreiding in een nieuwbouwwijk

Wanneer in uw gemeente een straat of wijk wordt opgeleverd, kunt u huis-aan-huis aanbellen en als welkomstgeschenk een Bijbel overhandigen. Enige tijd later kunt u hier nog eens terug komen om te vragen of men er ook ingelezen heeft. Zo ontstaat een laagdrempelige mogelijkheid om met mensen in contact te komen.

d. Bijbelkiosk of kraampje op de markt

Wanneer binnen u gemeente een weekmarkt gehouden wordt, is daar vaak de mogelijkheid aanwezig om met een kraampje met Bijbels en foldermateriaal te gaan staan. Met de kraam op de achtergrond als 'thuishaven' kunnen voor de kraam mensen worden aangesproken. Dit zijn vaak wel vluchtige contacten waarbij vervolggesprekken minder zullen voor komen. Uiteraard kunt u ook bij incidentele markten of evenementen aanwezig zijn. De CE beschikt over een Bijbelkiosk (aanhangwagen). Deze kan (op afspraak) worden geleend. Neemt u hiervoor contact op met de secretaris van de CE.

e. Huis-aan-huis-werk

De Heere Jezus zond zijn discipelen twee aan twee erop uit langs de huizen. Deze methode heeft onder ons een slechte naam gekregen omdat we niet met Jehovah getuigen geassocieerd willen worden. Het is echter een Bijbelse methode. Het voordeel hierbij is dat u na een gesprek af kunt spreken later nog eens terug te komen. Ook hier geldt dat een goede toerusting van belang is omdat veel dichte deuren grote teleurstelling op kan leveren. We moeten leren dat wij niet worden afgewezen maar dat de Heere wordt afgewezen.

f. Sociale activiteiten als bezoekwerk bij onkerkelijke ouderen

De meeste mogelijkheden om getuige te zijn, geeft de Heere in onze directe omgeving. In de praktijk blijkt dat we getuigen in de eigen omgeving vaak het lastigst vinden. Het is daarom van belang ook hier in toerusting en prediking aandacht aan te besteden. In onze steeds individualistischer wordende maatschappij zijn er vele mogelijkheden om contacten op te bouwen met onkerkelijke door juist aandacht te besteden aan anderen, Boodschappen doen voor ouderen of zieken, grasveldje maaien bij onkerkelijke burens, bezoekwerk bij eenzame mensen in onze maatschappij. Zomaar wat voorbeelden van eenvoudig te leggen contacten waarbinnen vanzelf de ruimte ontstaat om te spreken over wat ons beweegt en in Wiens hand ons leven is.

g. enz., enz.

Afhankelijk van de plaatselijke situatie zijn nog diverse mogelijkheden te bedenken. De CE denkt graag met u mee.

5. Uitvoering

De kerkenraad blijft verantwoordelijk voor de voortgang van het evangelisatiewerk. Daarom is het van belang dat de gemeente onder leiding van de kerkenraad voortdurend wordt toegerust op haar roeping en wordt ingeschakeld bij de daadwerkelijke verbreiding van het evangelie onder hen die daar van vervreemd zijn of dit niet kennen. Regelmatig aandacht in prediking, catechese en verenigingswerk zijn hier bij onmisbaar.